

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Claudii Fleurii Abbatis Historia Ecclesiastica

Ab anno Christi 1525. usque ad annum 1529

Fleury, Claude

August. Vind. [u.a.], 1769

VD18 90118480

§. 2. Decreta hujus Synodi contra Lutheri errores, & pro correctione
morum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-66472](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-66472)

Joannis Hierosolymitani infra biennium per- Sæcul. XVI.
solvantur, nisi necessitas prædictorum Filio- A.C. 1528.
rum citius redimendorum aliud exegerit, ita
etiam, ut quælibet decima ad rationem deci-
mæ novissime solutæ ascendat, & infra Fe-
stum beati Michaelis proxime venturum ea-
rum solutio incipiat. Hanc igitur deci-
marum exactionem Episcopi in unum
congregati pendere decreverunt, factis
tamen contestationibus, quod per hujusmo-
di concessionem Synodus non intendat con-
travenire libertati, aut immunitati Ecclē-
siasticæ, sed solum consentiat in casu, & ju-
re promisso, videlicet captivorum Regis, &
ejus filiorum redemptione.

§. II.

Decreta hujus Synodi contra Lutheri
errores, & pro correctione
morum.

His ita concessis Synodus viginti tria *Lab. Coll.*
 condidit decreta adversus Lutheri *Concil. l. cit.*
 hæresin, necnon pro redintegrandâ mo-
 rum disciplina. Igitur statuit I. Quod
 damnatum dogma Lutheri, & sequacium,
 a sacrosancta Sede Apostolica jam pridem re-
 probatum, in publicis concionibus locis &
 temporibus opportunis, prout expediens Or-
 dinariis locorum videbitur, generaliter tan-
 tum reprobetur, non declaratis sigillatim er-
 roribus, nisi locus aliquis fuerit, ad quem
 C c 2 perve-

Sæcul. XVI. pervenerint damnati aliqui errores, in quo
 A.C. 1528. Et errore reprobato nominatim ipsius etiam
 errores reprobentur.

II. Decernit: Injungendum esse cura-
 tis, Et Parochianorum rectoribus, si quos
 sciant in sua parochia Lutheranis, aut aliis
 ejusdem Sæcæ, Et hæreticæ factionis into-
 xicatos, aut infectos erroribus, si quos ma-
 leficos, sortilegos, incantatores, Et alias
 id genus superstitiones observantes, usu her-
 barum cum superstitiosa observatione, Et sa-
 crilego, ac damnato ritu characterum, etiam
 usu signorum in occultis revelandis per dæ-
 monum invocationem Et aliquorum mixtio-
 nem verborum abutentes, revelent Episcopo,
 aut ejus vicario, sub incurso pœnæ arbitra-
 riæ per Ordinarios decernendæ.

III. Prohibet: Ne quis Bibliopola li-
 bros Lutheri Et sequacium hæresi infectos
 vendat, neve impressores imprimant, neve
 habentes apud se detineant, sed intra men-
 sem unum Ordinariis locorum aut Vicariis
 eorundem exhibeant, neve aliqui emant. Si
 quis vero hoc præsentis decreto, Et ejus pro-
 mulgatione admoniti contravenerint, vendi-
 tores, impressores, emptores Et detentores
 carceribus includantur, Et alia pœna arbi-
 traria puniantur.

IV. Inhibet Synodus: Ne libri Lu-
 theranæ hæresis aut sequacium, aut alii li-
 bri, etiam divini, a latino sermone in lin-
 guam

quam vernaculam pridem, & ab annis octo Sæcul. XVI.
 versi non vendantur, emanenturve, nisi sue A. C. 1528.
 rint ab Ordinariis locorum recogniti sub pæ-
 nis contravenientibus infligendis.

V. Vetat: Ne quæstores Indulgentias prædicent, nisi prius fidem fecerint de permissione Ordinariorum, deque probatione, & institutione eorum. Quin etiam habeant articulos chirographo secretariorum signatos: ultra quorum contenta, si quædam publicent, subjaceant pænæ arbitrariæ, tam retores Ecclesiarum abusus ipsis fieri permittentibus, quam quæstores ipsi delinquentes. Prohibetur etiam, ne aliqui incogniti prædicatores, cujuscunque professionis sint, ad prædicationem admittantur, nisi habita potestate Ordinariorum.

VI. Mandat: Ut Retores Ecclesiarum in sacris celebrandis diebus Dominicis prædicent plebi præcepta legis, Evangelium, aliquid Epistolæ illius diei, aut quod confert ad cognitionem peccatorum, & virtutum: tripartitum etiam Gersonis vulgari sermone versum declarent: quod ut commodius fiat, curent breviores esse in aliis, ut puta in precationibus fieri solitis, ac aliis non necessariis.

VII. Decernit: Quod statuta Synodalia in linguam Gallicam vertantur, & conciones Synodales fiant in posterum contextu faciliiori, & rudiori sermone, & quem ma-

Sæcul. XVI. A. C. 1528. *xime capere poterunt auditores : quibus sub
pœnis arbitrariis rectores parochiarum &
alii Sacerdotes & Clerici in civitate vel op-
pido existentes, in quo fiet Synodalis concio,
interfint.*

VIII. Prohibet: *Ne Clerus aut plebs
vagetur & deambulet per templa, interea
dum res divina peragitur, aut prædicatio
sive mandatorum publicatio habetur.*

IX. Definit: *Ut Decretum Concilii
Constantiensis super celebratione conciliorum
provincialium tertio quoque anno celebra-
ndorum observetur. Fiant etiam visitationes
a dominis prælatis singulis annis, & per se,
legitimo cessante impedimento, quoniam ad
eos pertinet de ovibus curam sollicitam agere.*

X. Decernit: *Ut acerrima indagatio,
inquisitio & punitio fiat contra blasphemos,
iram Dei, beatæ Mariæ Virginis, & San-
ctorum provocantes.*

XI. Præcipit: *Ut ad majorem Dei re-
verentiam Rectores Ecclesiarum suo populo
persuadeant faciendam genuflexionem, tan-
tis per ac quoties audietur signum aliquod ele-
vationis Corporis Christi seu sacrosandæ
Eucharistiæ.*

XII. Agit de confessione, & statuit:
*Ne pœnitentes injunctam sibi pœnitentiam a
Sacerdote revelent: neve Sacerdotes ipsi re-
velent pœnitentias etiam injunctas, aut ali-
quid*

quid in confessione detectum: quod a quibusdam impune fit in contemptum clavium Ecclesie: alioquin si contrafecerint, gravi poena punientur.

Sæcul. XVI.
A.C. 1528.

XIII. Innovat statutum Concilii Constantiensis & pragmaticæ sanctionis de residentia canonicorum & aliorum Ecclesie Ministrorum in divino cultu, & etiam de psalmodia lente, & cum certa morula facienda.

XIV. Jubet Synodus: Quod imposte- rum emendæ non dentur ad firmam, nec etiam jus sigilli Dominorum Prælatorum.

XV. Præcipit: Quod Breviaria, Mis- salia, Baptisteria, Processionalia, horæ, & ejusmodi libri, quos vocant usus, non mittantur ad Chalcographiam imprimendi, donec ipsi librarii acceperint exemplaria ab Ordinario aut deputato emendata.

XVI. Statuit, quod confraternitates non erigantur inconsulto Ordinario, nec fiant sumptus immoderati præcipue convi- viorum, computationum, chorearum, &c. Convertentur potius pecuniæ confratrum in pios usus. Itemque contractus fidei & usu- rarii prætextu prædictarum confraternita- tum non contrahantur.

XVII. Decernit: Numerum dierum festorum esse coercendum: steturque arbitrio Ordinariorum in ipsis festis abrogandis.

Sæc XVI.
A.C. 1528.

XVIII. Vetat Synodus: *Ne literarii studii Magistri suis adjutoribus legant Auctores revocantes a divino cultu, Ecclesiæ ceremoniis, & religionibus sive institutis ab ipsa Ecclesia approbatis: sed potius legantur Scriptores ad animi cultum & linguæ splendorem conducentes.*

XIX. Injungit *Parochis ac Curatis, ut sub pœnis arbitrariis visitent suas curas personaliter semel in anno ad minus, maxime in paschate: salvis tamen in omnibus privilegiorum exemptionibus.*

XX. Decernit: *Quod dimissoriæ non dentur promovendis, nisi debite examinati fuerint ab Ordinario & idonei inventi. Itemque si qui promoti fuerint ad Ordines sacros non habitis dimissoriis, suspendantur a celebratione Missarum per tempus, quod convenire videbitur Ordinario. Et si jam promoti incapaces inveniantur, corporaliter puniantur arbitrio diœcesani. Non concedantur etiam dimissoriæ ad sacros Ordines non beneficiatis, nisi prius fecerint fidem de titulo patrimonii.*

XXI. Inhibet: *Ne dispensetur a Prælatiis, cum habentibus curam animarum, ut relictis propriis ovibus, inserviant alienis.*

XXII. Vult *Moniales cohibere ab exitu Monasteriorum suorum, & compelli ab Ordinariis, ut resideant in claustris suis clausis, undique septis, adeo ut aditus non pateat*

teat ad eas sæcularibus. Et per omnia ob- Sæcul. XVI.
serventur, & executioni mandentur con- A.C. 1528.
tenta in capitulo Periculoso, de statu regu-
larium, in sexto.

XXIII. Denique statuit, quod Religio-
si extra claustra sua vagantes ab Ordinariis
cogantur ad rectam redire semitam, & ad suo-
rum institutorum observantiam.

Hæc decreta in ultima Sessione
fuere prælecta, ac Patrum consensu ap-
probata.

§. III.

*Decreta Eiusdem Synodi de jurisdic-
tione, & Clericorum ex-
emptione.*

Cum Judices profani Jurisdictionem *Labbe l. cit.*
Ecclesiasticam, & Clericorum liber- p. 429.
tatem graviter læderent, hujus Synodi
Patribus haud abs re fore visum est, si
sequens decretum conderetur his verbis
conceptum:

*Decernit, & ordinat eadem Synodus,
ut super turbatione, quam jurisdic-
tione ecclesia-
stica a sæcularibus judicibus patitur circa
obligationes juramento firmatas cum submis-
sione coërcitionis ecclesiasticæ circa persona-
lium actionum cognitionem inter laicos: cir-
ca etiam testamentorum quoad pias causas
exhibitionem & executionem: circa in-
venta-*